

C/2025/5746

28.10.2025

Motivering van de Raad: Standpunt (EU) nr. 9/2025 van de Raad in eerste lezing met het oog op de vaststelling van een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake bodemmonitoring en bodemveerkracht (richtlijn bodemmonitoring)

(C/2025/5746)

I. INLEIDING

1. Op 5 juli 2023 heeft de Commissie het voorstel voor een richtlijn inzake bodemmonitoring en bodemveerkracht (richtlijn bodemmonitoring) ingediend bij het Europees Parlement en de Raad. Het voorstel moet ervoor zorgen dat de bodems van de EU tussen nu en 2050 gezond worden. Daartoe wordt monitoring van de bodemgezondheid verplicht, wordt stapsgewijs duurzaam bodembeheer geïntroduceerd en komen er maatregelen om bodemverontreiniging aan te pakken. Het voorstel is in overeenstemming met de EU-bodemstrategie van 2021, een belangrijk onderdeel van de Europese Green Deal en van de EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030.
2. De ontwerprichtlijn is gebaseerd op artikel 192, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) (gewone wetgevingsprocedure).
3. In het Europees Parlement is de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid (ENVI) aangewezen als hoofdcommissie voor dit dossier. Op 10 april 2024 heeft het EP zijn standpunt in eerste lezing vastgesteld.
4. Op respectievelijk 25 oktober 2023 en 19 juni 2024 hebben het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's advies uitgebracht.
5. Op 27 juli (videoconferentie) en 6 oktober 2023 heeft de Commissie haar voorstel en de bijbehorende effectbeoordeling gepresenteerd aan de Groep milieu. De Groep milieu heeft de bespreking van het voorstel voortgezet tijdens het Spaanse en het Belgische voorzitterschap. Op 17 juni 2024 keurde de Raad (Milieu) zijn algemene oriëntatie goed.
6. Vervolgens hebben er op 22 oktober 2024, 12 december 2024 en 9 april 2025 drie informele politieke trialogen plaatsgevonden, die tot een voorlopig akkoord tussen de Raad en het Europees Parlement hebben geleid. Op 21 mei 2025 heeft het Comité van permanente vertegenwoordigers de compromistekst waarover tijdens de informele dialoog van 9 april 2025 voorlopige overeenstemming was bereikt, goedgekeurd.
7. Op 4 juni 2025 heeft de Commissie ENVI van het Europees Parlement voor deze compromistekst gestemd. Daarna heeft de voorzitter van de Commissie ENVI op 5 juni 2025 in een brief aan de voorzitter van het Comité van permanente vertegenwoordigers verklaard dat, indien de Raad zijn standpunt in eerste lezing vaststelt conform het voorlopig algemeen akkoord, hij dan de plenaire vergadering van het Parlement zal adviseren het standpunt van de Raad in tweede lezing zonder amendementen goed te keuren, onder voorbehoud van bijwerking door de juristen-linguïsten.

II. DOELSTELLING

8. De algemene doelstelling van de voorgestelde richtlijn is de EU op weg te helpen naar gezonde bodems uiterlijk in 2050 met maatregelen voor een in de hele Unie geharmoniseerde monitoring, voortbouwend op nationale systemen, voor de beoordeling en ondersteuning van de bodemgezondheid en bodemveerkracht en voor het aanpakken van verontreinigde locaties.

III. ANALYSE VAN HET STANDPUNT VAN DE RAAD IN EERSTE LEZING

9. Het standpunt van de Raad in eerste lezing, waarover de twee wetgevers overeenstemming hebben bereikt, bevat de volgende elementen:
 - i) Het bodemmonitoringkader zorgt voor voldoende harmonisatie en biedt de lidstaten de nodige flexibiliteit om de uitvoering te vergemakkelijken. De monitoring van enkele belangrijke aspecten van de bodemgezondheid, zoals bodembiodiversiteit en bodemverontreinigende stoffen, waaronder PFAS en pesticiden, wordt versterkt. De vrijwillige hulp van de Commissie bij de monitoring van de bodemgezondheid en de opslag van bodemmonsters zal de uitvoering verder ondersteunen.

- ii) De ontwerp-richtlijn voorziet in steun aan landeigenaren en landbeheerders om hen aan te moedigen de bodemgezondheid en bodemveerkracht te verbeteren en hen daarbij te ondersteunen.
- iii) Op het gebied van ruimtebeslag ligt de nadruk in het voorlopige akkoord op de monitoring van de meest zichtbare aspecten, namelijk bodemafdekking en bodemverwijdering. Er worden een aantal beginselen vastgesteld om de impact daarvan te beperken.
- iv) Voor het beheer van verontreinigde locaties komt er een stapsgewijze en op risico gebaseerde aanpak.
- v) Het blijft de ambitie om onze bodems tussen nu en 2050 gezond te maken.

IV. CONCLUSIE

10. Het standpunt van de Raad bouwt voort op de hoofddoelstelling van het Commissievoorstel en komt volledig overeen met het compromis dat de Raad en het Europees Parlement, met steun van de Commissie, in de informele onderhandelingen hebben bereikt.
11. De Raad is derhalve van oordeel dat zijn standpunt in eerste lezing een evenwichtige weergave is van het resultaat van de onderhandelingen. Wanneer vastgesteld, zal de richtlijn voor het eerst een specifiek kader voor bodems bieden en bijdragen tot de totstandbrenging van gezonde bodems in de EU.
